01/11/2019

Αεργίτες, ο μήνας του Αγίου Γεωργίου στον Πόντο

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ο μήνας Νοέμβριος, ή Αεργίτες όπως τον αποκαλούσαν στον Πόντο προς τιμήν της ανακομιδής των ιερών λειψάνων του Αγίου Γεωργίου του Μεγαλομάρτυρα στις 3 του μήνα, σηματοδοτούσε και το τέλος του φθινοπώρου, αφού σε πολλές περιοχές της αλησμόνητης πατρίδας το χιόνι ξεπερνούσε το ένα μέτρο.

Κατά μια άλλη εκδοχή, το όνομα Αεργίτες προέρχεται από τη λέξη «άεργος», επειδή το μήνα αυτόν οι Πόντιοι δεν είχαν δουλειές στα χωράφια, λόγω της έντονης κακοκαιρίας. Τον Νοέμβριο οι νοικοκυραίοι έντυναν το σπίτι τους χειμωνιάτικα με χαλιά, κουρελούδες και βαριά σκεπάσματα, ώστε να προετοιμαστούν κατάλληλα για τον βαρύ χειμώνα που ερχόταν.

Οι περισσότερες περιοχές του Πόντου, και ιδιαίτερα στο Ακ Νταγ Ματέν, τον Νοέμβριο ήταν σκεπασμένες με χιόνι. Υπήρχε και το εξής δίστιχο: «Κρυάδας και χιόνια πολλά έγκε μας Αεργίτες, ’ς σον κρύον π’ ευτάει σεβταλούκ, θα έν’ πολλά τεχνίτες».

Τον Νοέμβριο ήταν και η χρονική περίοδος κατά την οποία έρχονταν τα ψάρια στις ακτές και ήταν η κατάλληλη και πιο προσοδοφόρα εποχή για την αλιεία. Έτσι, οι ψαράδες έβγαιναν στις ακτές της Μαύρης Θάλασσας για να ψαρέψουν τα γνωστά σε όλους τους Ποντίους χαψία. Γι’ αυτό και συνήθιζαν να λένε στον Πόντο: «Τ’ Άεργίτα ας ’ς σο λιμάν’ τα χαψία ’ς σο τηγάν’».

Οι σημαντικότερες γιορτές του Νοεμβρίου στον Πόντο

Εκτός από τον άγιο Γεώργιο, εορταζόταν η μνήμη των Αγίων Αναργύρων, των Αρχαγγέλων Μιχαήλ και Γαβριήλ στις 8 Νοεμβρίου, του Αγίου Μηνά (11 Νοεμβρίου) που ήταν ιδιαίτερα προσφιλής στις παραλιακές πόλεις της Μ. Ασίας, και με μεγάλη λαμπρότητα γιόρταζαν τα Εισόδια της Θεοτόκου στις 21 Νοεμβρίου.

Επίσης στις 12 Νοεμβρίου τιμούσαν τον Όσιο Πατέρα Νείλο τον Σοφό που καταγόταν από τα Κοτύωρα του Πόντου, καθώς και τον Όσιο Στυλιανό που καταγόταν από τον Πόντο (26 Νοεμβρίου).

Άγιος Γεώργιος ο Μεγαλομάρτυρας

Ο Άγιος Γεώργιος ο Μεγαλομάρτυρας υμνήθηκε όσο κανένας άλλος από τους αγίους της Εκκλησίας. Υπέστη μαρτυρικό θάνατο στη Νικομήδεια (Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία) έπειτα από εντολή του αυτοκράτορα Διοκλητιανού το 303 μ.Χ. Οι χριστιανοί ανήγειραν μεγαλοπρεπή Ναό στη Λύδδα της Ιόππης στην Παλαιστίνη, όπου μετακόμισαν το ιερό λείψανο του Μεγαλομάρτυρα Γεωργίου, για να το προσκυνούν πλέον άφοβα. Τα εγκαίνια του ναού έγιναν στις 3 Νοεμβρίου και από τότε κάθε χρόνο γιορτάζεται την ημέρα αυτή η ανακομιδή των ιερών λειψάνων του Αγίου Γεωργίου.

Πολλές μονές του Πόντου επίσης ήταν αφιερωμένες σ’ αυτόν, μεταξύ των οποίων του Αγ. Γεωργίου του Περιστερεώτα και του Αγ. Γεωργίου του Χαλιναρά. Η επίκλησή του από τους Πόντιους ήταν και είναι συχνή. Τον επικαλούνταν σε γέννες, σε αρρώστιες, σε δύσκολες στιγμές, πολλές φορές μάλιστα τοποθετώντας το όνομά του πριν από της Παναγίας (ο Αέρτς κι η Παναΐα να δίν’νε…).

Πηγή: pontos-news.gr